„Dječak i ptica“, Ahmet Hromadžić

Danilo Vasiljević - pripema čas srpskog jezika za 4. razred. Učenici analiziraju priču, razvijaju empatiju i razumijevanje prijateljstva, povjerenja i slobode kroz razgovor, grupni rad i dramatizaciju.

Međupredmetna povezanost / kroskurikularna povezanost

Priroda i društvo – godišnja doba, život ptica tokom zime i proljeća;

Likovna kultura – ilustracija motiva iz priče (prozor, ptica, jagoda);

Vaspitni rad u odjeljenskoj zajednici – razvijanje solidarnosti, empatije i odgovornog odnosa prema drugima.

Veza sa mirovnom pedagogijom

Učenici uočavaju kako malo pažnje i brige utiče na izgradnju povjerenja i prijateljstva; razvijaju empatiju kroz razumijevanje osjećaja usamljenosti, bola, nade i zahvalnosti; kroz saradnju, razgovor i zajedničko donošenje zaključaka; vježbaju slušanje drugih i uvažavanje različitih mišljenja; učenici promišljaju o slobodi i povjerenju

Napomena

Nastavni sadržaj realizuje se u okviru obrade školske lektire „Patuljak vam priča“, Ahmeta Hromadžića, za koju su predviđena tri časa obrade

Tags

Aktivnosti sa učenicima

Organizacijski oblik nastave

4. razred - Razredna nastava

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

3 časa

Oblasti

Jezičko-komunikacijsko područje

Predmet

Srpski jezik

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Učenici analiziraju književnoumjetnički tekst, uočavaju tok radnje, mjesto i vrijeme dešavanja i karakterišu likove na osnovu njihovih postupaka.

Razvijaju sposobnost razumijevanja osjećanja drugih prepoznavanjem dječakove usamljenosti, nade i zahvalnosti, ali i ptičije brige i odanosti.

Uočavaju povezanost između dobrih djela, povjerenja i prijateljstva.

Razvijaju vještinu aktivnog slušanja, saradnje i nenasilne komunikacije kroz razgovor, grupni rad i dramatizaciju.

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 – Otvoren prozor prijateljstva

Na početku časa učenici sjede u krugu. Između učenika se nalazi kartonska maketa (ili crtež) otvorenog prozora. Sa vanjske strane prozora, učitelj postavlja papirnu pticu i papirnu jagodu.

Posmatrajući maketu, učenici razgovaraju na osnovu postavljenih pitanja:

- Šta za vas predstavlja otvoren prozor?
- Šta kroz njega može da uđe? Da li je nekad dovoljno da nam neko samo dođe ili nas sasluša da bismo se osjećali bolje?

Učenici odgovaraju na pitanja uz učiteljevo navođenje, tako da spontano povezuju prozor sa svjetlošću, vazduhom, dolaskom prijatelja i osjećajem slobode. Razgovor se nastavlja i o situacijama kada su učenici bili bolesni ili tužni i o onome što im je tada pomagalo da se osjećaju bolje.

Učenici se uvode u nastavni sadržaj recitovanjem stihova druge strofe pjesme „Song iz samoće“, Ljubivoja Ršumovića.

Učitelj se kratko osvrće na važnost prijatelja i na to kako „mala“ djela pažnje često znače više od velikih poklona.

Aktivnost 2 – Doživljaj teksta i „Vrećica osjećanja“

Učenici su ranije čitali priču, što olakšava da se težište časa prebaci sa same fabule na dublju analizu mirovnih poruka i grupnu interpretaciju djela.

Rad na času se nastavlja uz pomoć „Vrećice osjećanja“:

- U plavoj vrećici nalaze se papirići sa riječima: hladnoća, bolest, samoća, briga, tišina.
- U crvenoj vrećici nalaze se riječi: sunce, prijateljstvo, nada, jagoda, radost, povjerenje.

Učenici izvlače papiriće iz vrećica i čitaju naglas napisane riječi, a zatim objašnjavaju sa kojim dijelom priče ih povezuju. Riječi nakon toga razvrstavaju na pripremljeni pano na kojem je prikazan prelazak iz zime i tuge u toplinu i ozdravljenje (proljeće).

Aktivnost se nastavlja razgovorom na osnovu pitanja:

- Šta vas je najviše dirnulo u priči?
- Koji trenutak vam je bio posebno upečatljiv?
- Kako ste doživjeli povratak ptice?

Aktivnost 3 – Tiho istraživačko čitanje i analiza priče

Učenici dobijaju zadatak da pročitaju priču i da tokom čitanja podvuku dijelove koji prikazuju dječakovu dobrotu, ptičiju brigu i odanost, osjećanja likova.

Nakon čitanja slijedi razgovor i analiza likova i toka radnje. Kroz razgovor učenici odgovaraju na pitanja:

- Zašto je dječak pustio pticu nakon što ju je ugrijao?
- Kako je ptica pokazala da nije zaboravila dječakovu dobrotu?
- Zašto je dječaku značilo to što mu se ptica vratila?

Učenici svoje odgovore potkrepljuju dijelovima iz teksta. Zatim slijedi pitanje: da je dječak zadržao pticu u kavezu, da li bi ona mogla da mu donese jagodu?

Uz učiteljevo navođenje učenici dolaze do zaključka da pravo prijateljstvo ne može postojati bez slobode, povjerenja i međusobnog poštovanja.

Za domaći zadatak i pripremu za naredni čas obrade lektire, učenici treba da, na osnovu razgovora, istraživačkog čitanja i aktivnosti realizovanih na času, samostalno izdvoje i zapišu osnovne elemente književnog teksta. Učenici određuju mjesto i vrijeme radnje, likove i njihove osobine, temu, ideju i pouku priče.

Aktivnost 4 – Grupni rad „Mirovni ambasadori“

Podjela učenika u četiri grupe koje se formiraju na način da učenici iz kutije izvlače papiriće na kojima su prikazane slike sa motivima iz priče (zima, proljeće, ptica, jagoda). Grupe nose naziv prikazanog motiva na slici. Učenici dobijaju koverte (sa nacrtanim motivom sa papirića) u kojima su zadaci za rad u grupi.

Grupa „Zima“

Razgovarati o tome kako pomoći nekome ko je usamljen ili tužan. Zapisati poruke podrške drugu iz razreda.

Grupa „Proljeće“

Razmisliti šta u priči simboliziraju sunce i otvoren prozor. Nacrtati „mapu topline“ (stvari koje čine da se u odjeljenju osjećamo prihvaćeno i sigurno).

Grupa „Ptica“

Napisati pismo dječaku iz ugla ptice (objasniti zašto mu se vratila i šta je naučila iz njihovog prijateljstva).

Grupa „Jagoda“

Navesti dobra djela koja učenici mogu svakodnevno činiti u razredu.

Predstavnici grupa predstavljaju svoje zaključke, a radovi se lijepe na pano pod nazivom Mapa dobrote našeg odjeljenja. Kratak razgovor: kako bi izgledao razred u kojem svi svakodnevno primjenjuju postupke koje su naveli?

Aktivnost 5 – Završna refleksija

Zaključujemo analizu priče odgovorima na pitanja:

- Kako se osjećao dječak?
- Kako se osjećala ptica?
- Da li mali znak pažnje može nekome mnogo značiti?
- Kako se povjerenje među ljudima gradi?
- Zašto bez povjerenja nije moguće graditi mir?

Učenici jedni drugima dodaju papirnu jagodu i završavaju rečenicu: *Prijateljstvo je za mene mir jer…*

Na samom kraju, na prezentaciji se prikazuju pouke:

- Dobro čini, dobru se nadaj.

- Srce ne poznaje kaveze.

Čas završava porukom da svi ponekad možemo biti i dječak kome treba podrška, i ptica koja nekome može donijeti „ljekovitu jagodu“ pažnjom, razumijevanjem i prijateljstvom.

Potrebni resursi
Lektira „Patuljak vam priča“, maketa prozora, papirna ptica i papirne jagode, vrećice osjećanja, hamer papir, flomasteri, papirići za grupni rad, prezentacija.

Praćenje i procjenjivanje
-

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja
-

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme
-

Metode i tehnike
Metoda razgovora

Metoda rada na tekstu

Collections
Priprema za čas - Osnovna škola

Prosječna ocjena
5